

Motion till riksdagen 2017/18:3775

av **Kerstin Lundgren m.fl. (C)**

Utrikes- och säkerhetspolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att biståndet ska prioritera stöd till svikande stater och postkonfliktstater och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tydlig samordning mellan bilateralt och multilateralt bistånd och bättre synergieffekter mellan humanitära responsplaner, nationella utvecklingsplaner, EU:s biståndsarbete och FN:s utvecklingsplan och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att prioriteringar ska göras på området miljö och klimat, exempelvis miljö- och klimatanpassning, ett effektivt och modernt lantbruk samt investeringar i förnybar energi och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att prioriteringar ska göras på området utbildning, exempelvis rätten till utbildning för flickor och pojkar och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att prioriteringar ska göras på området jämställdhet, exempelvis rätten till egenförsörjning för kvinnor samt SRHR och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att stödet till civilsamhällesorganisationer och institutioner som arbetar med bl.a. hbtq, SRHR samt stöd till entreprenörskap samt skatte- och intäktsreformarbete ska öka och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att etablera marina reservat i Arktis och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att FN med kraft ska intensifiera arbetet med att motverka och förebygga att FN-utsända begår sexuella övergrepp i fredsfrämjande och fredsbevarande insatser samt ser till att förövarna ställs till svars, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behov av en FN-reform för att förbättra beslutsfattandet inom säkerhetsrådet så att FN kan agera

- handlingskraftigt för global fred, säkerhet och utveckling, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behov av att stärka ”responsibility to protect” genom att FN tar fram tydliga kriterier för när det ska finnas mandat att genomföra humanitära interventioner och tillkännager detta för regeringen.
 11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fortsatt internationellt ansvarstagande genom svenskt deltagande i internationella militära och civila insatser för att bidra till fred, långsiktig utveckling, demokrati och mänskliga rättigheter och tillkännager detta för regeringen.
 12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att fortsätta att förstärka det globala kärnvapennedrustningsarbetet med utgångspunkt i NPT-avtalet och tillkännager detta för regeringen.
 13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att EU ska kunna utvecklas djupare på olika områden utan att alla länder behöver vara med, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att EU ska vara rustat för att möta de gränsöverskridande hot och utmaningar som unionen står inför, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla det nordiska samarbetet och tillkännager detta för regeringen.
 16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla och fördjupa Sveriges försvars- och säkerhetspolitiska samarbeten och om att Sverige ska söka medlemskap i Nato och tillkännager detta för regeringen.
 17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av fortsatt sanktionspolitik gentemot Ryssland så länge Minskavtalet inte uppfyllts och tillkännager detta för regeringen.
 18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att upprätthålla den europeiska säkerhetsordningen där alla länder har rätt att göra sina säkerhetspolitiska val utan hot om våld, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna och stärka arbetet med mänskliga rättigheter med Europakonventionen om mänskliga rättigheter som en grundsten för Europarådets arbete och tillkännager detta för regeringen.
 20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att det internationella normsystemet mot dödsstraff upprätthålls och tillkännager detta för regeringen.
 21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpt exportkontroll och tillkännager detta för regeringen.

Sammanfattning

Centerpartiets biståndspolitik ska ta sig an de stora globala utmaningarna med lokala och gröna lösningar. Det är de lokala aktörernas kraft som kan påverka ett framtida samhällsbygge. Centerpartiet vill att biståndet används strategiskt, eftersträvar god samhällsstyrning med särskilt stöd till sviktande stater och postkonfliktstater. Centerpartiet vill att utvecklingsbiståndet ska komma på plats tidigt för att inte redan uppnådda utvecklingsframsteg ska gå förlorade. Dessutom vill vi se ökade satsningar på klimat och miljö. Den gröna utvecklingen är en given och central komponent för att kunna garantera hållbarhet och att målen i Agenda 2030 uppnås.

FN har en viktig roll och åtnjuter högt förtroende i svenska samhället och bland svenska partier. FN har en unik roll och dess uppgift att verka för global fred och utveckling har inte blivit enklare med åren. För ett fortsatt starkt och fungerande FN är det också vårt ansvar att driva på debatten för vad en reform bör innehålla. Vi anser också att FN med kraft ska intensifiera arbetet att motverka och förebygga att FN-utsända begår sexuella övergrepp i fredsfrämjande och fredsbevarande insatser samt se till att förövarna ställs till svars.

Centerpartiet har en tydlig profil mot kärnvapen och massförstörelsevapen. Vi har länge arbetat mot minor, klustervapen och kemiska vapen. För oss är det självklart att arbeta för nedrustning med målet om en kärnvapenfri värld. Sverige ska vara en tydlig röst i nedrustningsarbetet men vi ska inte göra någonting som riskerar de få kvarvarande nedrustningsavtal och förtroendeskapande nedrustningssamarbeten som faktiskt finns och ännu fungerar. Snarare måste det arbetet stärkas. Centerpartiet kan aldrig acceptera att Sverige skriver under internationella avtal som går stick i stäv med våra försvars- och säkerhetspolitiska intressen, även om de har ett tillsynes vällovligt syfte.

Centerpartiet ser ett stort värde i EU som ett globalt föredöme grundad på principer om demokrati och mänskliga rättigheter. Unionen behöver stärkas och utvecklas för att hantera de kommande utmaningar som ges av rådande omvärldsläge. EU-samarbetet måste utvecklas så att det blir mer effektivt och transparent, bl.a. genom att en offentlighetsprincip införs. EU ska vara en global aktör med många samarbetspartners inom olika områden.

De nordiska länderna samarbetar kontinuerligt, inte minst genom Nordiska rådet och Nordiska ministerrådet, men också inom ramen för andra internationella organisationer och samarbetsfora. På så sätt kan vi agera mer kraftfullt tillsammans.

Det förändrade säkerhetspolitiska läget betyder att mer behöver göras för att utveckla och fördjupa de försvars- och säkerhetspolitiska samarbetena. Vi vill se ett svenskt Natomedlemskap för att stärka både vårt eget försvar och bidra till säkerheten i vårt närområde. Vi bestämmer själva när och hur vi söker medlemskap men vi eftersträvar nära samarbete med Finland, med målet att båda länder ska bli medlemmar samtidigt. Vi eftersträvar även en bred politisk samsyn.

Centerpartiets politik utgår från alla människors frihet och lika värde. De mänskliga rättigheterna omfattar varje person och begränsar staters makt över individen. Vi tar vår utgångspunkt i den enskilda människan, snarare än i systemen, när vi utarbetar vår politik. Därför är främjande och försvar av de mänskliga rättigheterna en kärnuppgift för oss och något som ska genomsyra all vår politik.

För Centerpartiet är en skärpning av exportkontrollen viktig. Att ett lands demokratiska status och skärpta regler för krav på respekt för mänskliga rättigheter blir en del i helhetsbedömningen vid tillståndsprovningen är en viktig skärpning. Men svensk säkerhet kommer alltid i första hand, vilket betyder att svensk säkerhets- och försvarspolitik ska väga tyngst vid export.

Utvecklingspolitik

Centerpartiets biståndspolitik ska ta sig an de stora globala utmaningarna med lokala och gröna lösningar. Det är de lokala aktörernas kraft som kan påverka ett framtida samhällsbygge. Centerpartiet vill att biståndet används strategiskt, eftersträvar god samhällsstyrning med särskilt stöd till sviktande stater och postkonfliktstater. Centerpartiet vill att utvecklingsbiståndet ska komma på plats tidigt för att inte redan uppnådda utvecklingsframsteg ska gå förlorade. Dessutom vill vi se ökade satsningar på klimat och miljö. Den gröna utvecklingen är en given och central komponent för att kunna garantera hållbarhet och att målen i Agenda 2030 uppnås.

1,5 miljarder människor lever i återkommande konfliktsituationer och osäkerhet. Kriser och konflikter utgör de största hindren för fattigdomsbekämpning och utveckling. Dagens konflikter är sällan engångshändelser utan komplexa skeenden med återkommande cykler av upprepat våld. Det måste alltid finnas katastrofbistånd som kan hantera akuta katastrofer såsom svält, sjukdomar och naturkatastrofer men långsiktigt är god utveckling en bra försäkring mot instabilitet och konflikt. Utvecklingsbiståndet behöver därför komma in tidigt efter en konflikt, annars kan viktiga utvecklingsframsteg gå förlorade.

För Centerpartiet är satsningar på utbildning för flickor och pojkar centralt för ett hållbart, jämställt och inkluderande samhällsbygge. Utbildning ger också positiva effekter på viktiga utvecklingsområden såsom hälsa, sanitet och vattenfrågor. Det är en förutsättning för demokratisk uppbyggnad och förebyggande av kriser som också bidrar till större egenmakt och ökad individuell frihet.

En annan prioritering är jämställdhet. I många länder är kvinnans rätt att bestämma över sin egen kropp kraftigt beskuren vilket bland annat leder till hög barna- och mödradödlighet och enormt lidande. Det finns även ett starkt orsakssamband mellan ojämställdhet och konflikter – ju mindre jämställt ett samhälle är, desto större risk för konflikt. Vi vill exempelvis att kvinnor ska ha möjlighet till egenförsörjning, bland annat genom att kunna driva företag. Samtidigt är lagar som stärker kvinnors rätt att äga, arva och få tillgång till land en grund för kvinnors ekonomiska utveckling.

Det handelsrelaterade biståndet är en förutsättning för ländernas återuppbyggnad. Det bygger upp ländernas egen kapacitet och avvecklar långsiktigt behovet av finansiellt stöd från bidragsländer. Handel leder till ett gott investeringsklimat i utvecklingsländer och i givarländer, och är således fördelaktigt för båda parter. Entreprenörskap är också viktigt att utveckla förutsättningar för.

Lokalt ägandeskap, lokalt och enskilt ägande och deltagande i samhällslivet samt mänskliga rättigheter är alla avgörande faktorer för att åstadkomma förändring och utveckling. Men det förutsätter också fungerande institutioner som till exempel ett rättsväsende, en fungerande offentlig sektor, ett aktivt civilsamhälle både på lokal och

nationell nivå och en fungerande marknadsekonomi. För det krävs också välfungerande flerpartisystem och välfungerande demokratiska partier.

Centerpartiet vill se ökat stöd till civilsamhällesorganisationer och institutioner som arbetar med bland annat homosexuellas, bisexuellas, transpersoners och queerpersoners rättigheter (HBTQ) samt sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR), såväl som stöd till skatte- och intäktsreformsarbete. Sveriges bistånd till sexuell, reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) är generöst och utgör ett svenskt mervärde. Sverige gör här skillnad. Centerpartiet anser att det är viktigt att flera länder tar ett större ansvar, särskilt mot bakgrund av minskande anslag till sexuell, reproduktiv hälsa och rättigheter från till exempel USA.

För Centerpartiet är det därför särskilt angeläget att biståndet ska bidra till en förbättrad miljö, begränsad klimatpåverkan och till ett hållbart nyttjande av naturresurser. Många av världens fattiga bor på landsbygden, där de flesta är beroende av lantbruket för sin överlevnad. Vi ser ett modernare och effektivare lantbruk, tillgång till rent vatten och förnybar energi som viktiga delar i arbetet för att utrota hunger, nå ökad jämställdhet och mer långsiktigt hållbar och inkluderande fattigdomsbekämpning i utvecklingsländerna. Effekterna av klimatförändringarna i Arktis är tydliga, både på människor och djur. För att skydda de känsliga områdena kring Arktis anser Centerpartiet att marina reservat behöver etableras för att skydda området från exploatering av olje-, gas- och mineralutvinning, havsfiske och för att skydda invånarna.

Men för att bygga långsiktigt hållbara lösningar krävs också ett långsiktigt stöd till uppbyggandet av legitima nationella institutioner, rättstatsuppbyggnad och legitima processer med fokus på arbetsskapande och tillgång till rättsstatens institutioner. Därför behövs också stöd till statsbyggnad och offentliga institutioner. Det ger på sikt den politiska stabilitet, demokrati och säkerhet som är nödvändig för att konflikter ska kunna undvikas.

FN

Mot bakgrund av de sexuella övergreppen som uppmärksammades 2014 har Centerpartiet satt press på regeringen att lyfta frågan i säkerhetsrådet där Sverige 2017–2018 är medlem. Den nya generalsekreteraren har lyft upp frågorna och förespråkar nolltolerans. I sin strategi markerar generalsekreteraren vikten av att sätta offren först, få ett slut på straffrihet, engagera externa partners och förbättra strategisk kommunikation. Ett högnivåmöte ska genomföras före årets utgång för att ta frågorna vidare.

Det finns en tydlig ambition att bryta den utveckling vi sett. Rapporteringssystem och utbildning före utsändande ska stärkas. Likaså transparensen. Regelverk ska efterföljas och de som begår brott ska sändas hem och kan stoppas från fortsatt FN-tjänstgöring. De ska provas enligt nationell lagstiftning i hemlandet och här krävs att den lever upp till den standard som FN kräver av utsända. När ofredande eller övergrepp upptäcks är det viktigt att de riktlinjer och strategier som finns för att stötta och hjälpa de barn som utsatts för övergrepp av FN-utsända efterlevs. I majoriteten av de länder dit FN:s trupper sänds finns varken fungerande rättssystem eller tillgång till vård i tillräckligt hög utsträckning. Centerpartiet vill att FN med kraft ska intensifiera arbetet med att motverka och förebygga att FN-utsända begår sexuella övergrepp i

fredsfrämjande och fredsbevarande insatser samt se till att förövarna ställs till svars. Dessutom behöver FN tillhandahålla hjälp och stöd till de som utsatts för övergrepp.

FN har en viktig roll och åtnjuter högt förtroende i svenska samhället och bland svenska partier. FN har en unik roll och dess uppgift att verka för global fred och utveckling har inte blivit enklare med åren. För ett fortsatt starkt och fungerande FN är det också vårt ansvar att driva på debatten för vad en reform bör innehålla.

En av FN:s viktigaste uppgifter är att bidra till fred och säkerhet. De senaste åren har säkerhetsrådet misslyckats med att anta resolutioner i akuta konflikter, till exempel om Syrien. Det skadar trovärdigheten för FN som global aktör för fred. Vetorätten i säkerhetsrådet används för att hindra att resolutioner antas. Centerpartiet tycker därför att det är brådskande med en reform av beslutsfattandet inom FN. Vi vill att den folkrättsliga principen ”Responsibility to protect” stärks genom att kriterier tas fram för när det ska finnas mandat att genomföra humanitära interventioner. På så sätt skulle risken för obstruerande veton i FN minska.

En uppförandekod som knyter an till säkerhetsrådets agerande gentemot folkmord, brott mot mänskliga rättigheter och krigsbrott är också en del av en möjlig lösning. Praktiskt sett innebär en uppförandekod att FN:s medlemsländer förpliktar sig till att stötta de åtgärder som säkerhetsrådet tar för att förhindra eller sätta stopp för dessa brott och därmed inte rösta emot sådana resolutioner.

Centerpartiet vill också att Sverige tar en aktiv roll i arbetet för att effektivisera FN:s fredsfrämjande verksamhet. Det inkluderar en mer transparent planeringsprocess och en bättre löpande dialog mellan de tre huvudaktörerna: säkerhetsrådet, sekretariatet och de truppbidragsgivande länderna. Vi tycker också det är viktigt att FN genomför de initiativ som tagits, och med kraft intensifierar arbetet framåt, för att motverka och förebygga att vissa FN-anställda begår sexuella övergrepp i fredsfrämjande och fredsbevarande insatser samt att förövarna ställs till svars. Dessa åtgärder sammantaget gör att vi får ett förbättrat samarbete och ökat förtroende för FN.

Deltagande i internationella insatser

För Centerpartiet kan inte den försämrade säkerhetspolitiska situationen i vårt närområde vara en ursäkt för att Sverige ska backa från internationella militära och civila insatser. Inte heller får utvecklingen av vårt eget territoriella försvar leda till att vi isolerar oss och ensidigt riktar oss inåt. Tvärtom, den oroliga omvärlden gör att vi måste vara beredda att ta ett internationellt ansvar.

Centerpartiet vill att de militära insatser som Sverige deltar i som princip är FN-mandaterade, även om det kan finnas situationer då detta inte är nödvändigt, exempelvis om ett obstruerande veto hindrar ett agerande i vårt närområde. Insatsens ledning spelar mindre roll. Det viktigaste är att kunna göra skillnad och bidra till fred och säkerhet. Vi är beredda att delta i insatser under FN-, EU- eller Natoflagg. En viktig utgångspunkt måste alltid vara att bidra till långsiktig utveckling, demokrati och mänskliga rättigheter. Sverige ska bidra till och söka synergier mellan olika typer av stöd till konflikt- och postkonfliktländer.

Nedrustning

Centerpartiet har en tydlig profil mot kärnvapen och massförstörelsevapen. Vi har länge arbetat mot minor, klustervapen och kemiska vapen. För oss är det självklart att arbeta för nedrustning med målet om en kärnvapenfri värld. För Centerpartiet är det viktigt att arbetet med nedrustning fortsätter, de rustningskontrollåtgärder och förtroendeskapande arrangemang som finns måste vi söka upprätthålla och förstärka. Vi kommer att fortsätta arbeta för det globala icke-spridningsavtalet, NPT, för att upprätthålla och hålla samman så många länder som möjligt för en långsiktig kärnvapenedrustning. Nästan alla andra rustningskontrollåtgärder och förtroendeskapande arrangemang i Europa är tyvärr satta ur spel. Sverige ska vara en tydlig röst i nedrustningsarbetet men vi ska inte göra någonting som riskerar de få kvarvarande nedrustningsavtal och förtroendeskapande nedrustningssamarbeten som faktiskt finns och ännu fungerar. Snarare måste det arbetet stärkas.

För en trovärdig nedrustning, med sikte på att avveckla alla kärnvapen, så måste kärnvapenländerna vara delaktiga för att faktiskt nå resultat. Det är också av vikt att få till ett nedrustningsavtal rörande taktiska kärnvapen samt att icke-spridningsfrågorna åter hamnar i fokus. Att det s.k. provstoppsavtalet träder i kraft är viktigt, och då även inkluderande Nordkorea, som inte ens accepterar det moratorium som övriga länder accepterat.

I säkerhetspolitiken måste också tas hänsyn till försvarspolitikerna och försvarspolitiska konsekvenser av olika beslut. Sverige bygger säkerhet tillsammans med andra, då måste vi också ta hänsyn till hur våra samarbetspartners vilja att samarbeta med oss påverkas av olika beslut som vi fattar. Centerpartiet kan aldrig acceptera att Sverige skriver under internationella avtal som går stick i stäv med våra försvars- och säkerhetspolitiska intressen, även om de har ett tillsynes vällovligt syfte. Det borde heller inte regeringen.

EU

Centerpartiets politik genomsyras av en positiv syn på EU-samarbetet samt en sund skepsis mot överstatlighet och klåfingrighet. Centerpartiet är i grunden positivt till EU-tanken och internationellt samarbete. För att bli långsiktigt hållbart anser vi att EU inte ska ägna sig åt de frågor som enskilda människor och beslutsfattare på lokal, regional och nationell nivå bättre kan bestämma utan i stället fokusera på att lösa gränsöverskridande utmaningar. Det kan också innebära en breddning av EU:s uppgifter.

Centerpartiet ser ett stort värde i EU som ett globalt föredöme grundad på principer om demokrati och mänskliga rättigheter. Unionen behöver stärkas och utvecklas för att hantera de kommande utmaningar som ges av rådande omvärldsläge. EU-samarbetet måste utvecklas så att det blir mer effektivt och transparent, bl.a. behöver en offentlighetsprincip införas för hela unionens arbete. EU ska vara en global aktör med många samarbetspartners inom olika områden.

Centerpartiet anser att det är viktigt att EU-samarbetet utvecklas för att bli mer effektivt och att fokus ska ligga på de områden där EU har ett tydligt mervärde, exempelvis i gränsöverskridande utmaningar såväl som på de fyra friheterna och den inre marknaden. Det finns delar i EU:s styrelse och funktionssätt som skulle kunna

förbättras, både ur exempelvis legitimitetssynpunkt och effektivitetssynpunkt. Vidare är ett effektivt EU en viktig faktor för att medlemsstaternas ekonomier ska kunna vara konkurrenskraftiga på en global marknad. Därför behöver den inre marknaden fördjupas och effektiviseras med exempelvis implementeringen av en energiunion och en digital inre marknad.

Centerpartiet vill att EU ska vara rustat för att kunna möta de gränsöverskridande hot och utmaningar som unionen står inför, även om det skulle innebära en breddning av de uppgifter som unionen har idag. Sverige bör driva på för att medlemsstaterna genomför EU-samarbetet i frågor där bättre samverkan idag är nödvändig. Dit hör bland annat EU:s inre marknad, arbetet mot den organiserade och gränsöverskridande brottsligheten, terrorism, försvar och cyberhot, migrationsfrågan och arbetet för en bättre och mer effektiv miljö- och klimatpolitik.

Centerpartiet vill också att det ska vara möjligt för EU att utvecklas djupare på vissa områden utan att alla länder behöver vara med. Redan idag har Sverige valt att stå utanför eurozonen samtidigt som vi är med fullt ut i Schengensamarbetet. I en dynamisk union kan vissa länder gå vidare och fördjupa samarbetet inom olika områden. Det är ett sätt att säkerställa att EU inte blir handlingsförlamat för att vissa länder säger nej till utveckling och reform, och det är ett sätt att ge medlemsländer och medborgare större möjligheter till flexibilitet. Grunden i EU-samarbetet, de fyra friheterna och den inre marknaden, är alltför viktiga för att det enda alternativet ska vara att lämna unionen om man är missnöjd med utvecklingen inom vissa politikområden. Men Centerpartiet vill inte att det ska gå att förhandla bort redan ingångna avtal och fördrag eller grundläggande principer och gemensamma värderingar, antalet områden med flexibilitet i samarbetet bör även begränsas.

Nordiskt samarbete

Centerpartiet är för ett närmare och fördjupat nordiskt samarbete. Vi ser ett stort värde i att ha ett gott samarbete med våra nordiska grannar. Sverige har mycket gemensamt med de andra nordiska länderna, och har genom Nordiska rådet nått långt i harmoniseringen av bland annat utbildning och arbetsmarknad. Vi ser att det kan ske på en mängd olika områden där gemensamma intressen finns. Det nordiska samarbetet är ett av Sveriges viktigaste och mesta samarbeten. De nordiska länderna samarbetar kontinuerligt, inte minst genom Nordiska rådet och Nordiska ministerrådet, men också inom ramen för andra internationella organisationer och samarbetsfora. På så sätt kan vi agera mer kraftfullt tillsammans. Centerpartiet har länge drivit aktivt i Mittengruppen i Nordiska rådet att vi ska förbättra rörligheten och samarbetet mellan de nordiska länderna.

Säkerhetspolitik

Centerpartiet vill bygga säkerhet solidariskt tillsammans med andra. Hot mot fred och säkerhet avvärjs i gemenskap och samverkan med andra länder och organisationer. Sveriges närmaste försvars- och säkerhetspolitiska samarbeten är i Norden, inom EU och med Nato. Det förändrade säkerhetspolitiska läget betyder att mer behöver göras för

att utveckla och fördjupa de försvars- och säkerhetspolitiska samarbetena. Vi vill se ett svenskt Natomedlemskap för att stärka både vårt eget försvar och bidra till säkerheten i vårt närområde. Vi bestämmer själva när och hur vi söker medlemskap men vi eftersträvar nära samarbete med Finland, med målet att båda länder ska bli medlemmar samtidigt. Vi eftersträvar även en bred politisk samsyn.

Mycket av den säkerhetspolitiskt försämrade situationen i vårt närområde härrör från rysk aggressivitet gentemot sina grannar. Det är viktigt att vi tydligt står upp för de liberala värden som format den europeiska säkerhetsordningen allt sedan slutet av andra världskriget. I en liberal världsordning har alla länder rätt att välja vilken väg de vill ta utan hot om våld. Ryssland har med propaganda, korrupktion, hybridkrigföring sökt destabilisera och stoppa länder som själva valt närmande till EU. När det inte lyckats har rysk militär satts in. Vi har sett och ser det i Georgien och i Ukraina. Rysk militär närvaro är entydig för utvecklingen i såväl Sydossetien, Abchasien och Krim som östra Ukraina. Detta är helt oacceptabelt. Rysslands ockupation behöver upphöra. Sanktionspolitiken mot Ryssland måste fortgå så länge Ukraina inte återfår full kontroll över sitt territorium, sina erkända gränser.

Mänskliga rättigheter

Mänskliga rättigheter utmanas i dag i stora delar av världen och vi ser en global tillbakagång. Internationella åtaganden ifrågasätts och omtolkas. Deras universella status erkänns inte. Allt fler auktoritära stater och politiska krafter hotar på nytt de landvinningar som uppnåtts. Inte minst gäller det demokratiska fri- och rättigheter samt olika minoriteters mänskliga rättigheter. Samtidigt är mänskliga rättigheter globala, odelbara och ömsesidigt förstärkande.

Till och med i vårt närområde, i Europa och EU ser vi en oroande tillbakagång och inskränkning vad gäller mänskliga rättigheter och de universella fri- och rättigheterna. I länder såsom Polen och Ungern går utvecklingen minst sagt i fel riktning, likaså Turkiet och Azerbajjan. Turkiet talar om att återigen införa dödsstraffet och därmed genom eget val lämna Europarådet. I Vitryssland utdöms och verkställs alltjämt dödsstraff vilket exkluderar dem från Europarådet. Att återinföra dödsstraffet är ett aktivt val i fel riktning. Det är viktigt att synen på dödsstraffet inte mjukas upp genom att andra länder eventuellt sviktar i synen på dödsstraffet. Vi kan inte acceptera att dödsstraffet återinförs, inte i Turkiet eller någon annanstans.

Centerpartiets politik utgår från alla människors frihet och lika värde. De mänskliga rättigheterna omfattar varje person och begränsar staters makt över individen. Vi tar vår utgångspunkt i den enskilda människan, snarare än i systemen, när vi utarbetar vår politik. Därför är främjande och försvar av de mänskliga rättigheterna en kärnuppgift för oss och något som ska genomsyra all vår politik. De mänskliga rättigheterna omfattar dels de medborgerliga och politiska rättigheterna, dels de ekonomiska, sociala och kulturella rättigheterna. Tillsammans utgör de en helhet som måste respekteras för att människor ska kunna utveckla sin fulla potential. Mänskliga rättigheter är globala, odelbara och ömsesidigt förstärkande.

Centerpartiet anser att det är av yttersta vikt att fokusera på centrala utmaningar inom mänskliga rättigheter – politiska, religiösa och opinionsfriheter, den demokratiska

kulturen, minoriteters rättigheter och oberoende rättssystem. Det är viktigt att arbeta inom EU och med likasinnade för att utveckla och värna dessa fri- och rättigheter.

I detta arbete utgör Europakonventionen om mänskliga rättigheter en grundsten i Europa. Vi vill stärka det arbetet. Det internationella normsättande arbetet är viktigt och det behöver finnas tydliga och trovärdiga uppföljningsmekanismer och transparens för att bygga tilltro i de internationella institutioner som etablerats, ytterst Europadomstolen för mänskliga rättigheter på vår kontinent.

Skärpt exportkontroll

För Centerpartiet är en skärpning av exportkontrollen viktig. Att ett lands demokratiska status och skärpta regler på krav för respekt för mänskliga rättigheter blir en del i helhetsbedömningen vid tillståndsprövningen är en viktig skärpning. Men svensk säkerhet kommer alltid i första hand, vilket betyder att svensk säkerhets- och försvarspolitik ska väga tyngst vid export.

Centerpartiet vill generellt se mer av transparens och öppenhet när det gäller krigsmaterielexport och det är positivt att överenskommelsen som slöts mellan regeringen och Alliansen i juni 2017 tar steg i rätt riktning.

Med överenskommelsen tar vi också ansvar och tydliggör de långsiktiga förutsättningarna för svenskt försvarsindustri och näringslivet. Det är positivt att en fråga som har betydelse för Sveriges försvar och säkerhet under lång tid framöver, kan lösas ut av ansvarstagande partier över blockgränsen.

Kerstin Lundgren (C)

Daniel Bäckström (C)

Johan Hedin (C)

Per-Ingvar Johnsson (C)

Staffan Danielsson (C)

Ola Johansson (C)

Anders Åkesson (C)